

Tasīšu dancis Ziemeļvalstu literatūras nedēļas Ulbrokas bibliotēkas “Krēslas stundā”

Šī gada “Krēslas stundu” aizsākām ar svinīgu viesu sagaidīšanu. Katrs bija paņēmis līdz 2019. gada tēmas elementam “Svētki Ziemeļvalstīs” piemērotu mīļāko tasīti. Rotātas ziediem, ķīniešu motīviem, zvēriņiem – tās bija pirmās šī vakara vieses. Katrs no krūzīšu un tasīšu īpašniekiem šajā vakarā izstāstīja īsu sava dzeramtrauka stāstu. Pārsvarā visi tie bija tuvāko dāvināti, bet protams, ka bija arī tasītes, kas vienkārši iepatikušās un nopirkas pašu rokām.

Vakars tika atklāts ar Ulbrokas bibliotēkas vadītājas Daigas Brigmanes svinīgu uzrunu un pausto svētku noskaņojumu.

Literatūras vakaru aizsākām ar nelielu informāciju par to, cik bibliotēkas un kultūras iestādes piedalās šajā Ziemeļvalstu literatūras nedēļā. Kā arī par to, ka šī gada jautrā plakāta mākslinieks ir Bardurs Oskarssons no Fēru/Farēru salām.

Atnestajās tasītēs lējam viršu tēju un ievadījām sarunu par Ziemeļvalstu literatūru – islandiešu, dāņu, norvēģu, zviedru un somu daiļliteratūru, kas izdota šajā gadā. Arī dzan par lietuviešu un igauņu grāmatām, jo visas trīs Baltijas valstis ir tuvu stāvošas tepat kaimiņos esošajai Skandināvijai. Te gan psiholoģiskas, gan humoristiskas, gan drāmas un vēsturisku elementu pilnas grāmatas. Grāmatas jauniešiem, grāmatas dabas mīļotājiem, grāmatas politikas interesentiem. Jāpiemin, ka grāmatas novembrī tika izliktas izstādē “Kopīgais atšķirīgajā: Ziemeļvalstu literatūra 2019”. Ziemeļvalstu literatūra mūsu lasītāju vidū ir ļoti iecienīta. Lasītāji izdevumus ņem bieži un uz grāmatu lasīšanu dažkārt pat jāpagaida rindā. Bet tas allaž ir to vērts, jo Ziemeļvalstu autoru grāmatām ir savdabīgs saturs. Iespējams, tas stilistiski iet nedaudz ārpus pasaules klasiskās literatūras rāmjiem ar to, kā tiek uzrunāti lasītāji. Ar izvēli, cik ļoti katrs pats grib iedziļināties grāmatas tekstā, notikumos.

Tālāk sekoja stāstījums par dažādām Ziemeļvalstu svētku tradīcijām. Par Skandināvijas valstu vienotības festivālu, kas risinās Vasas parkā un ļoti līdzinās Latvijā svinētajiem gadskārtu svētkiem. Te piedalās tirgotāji, muzikanti, vēstures entuziasti, rokdarbnieki un citi. Jāpiemin, ka Vasas parkā tiek svinēti gan Ziemassvētki, gan Vasaras saulgrieži. Stāstījām par Lieldienām, jo tieši tās saistāmas ar kriminālromānu dzimšanu. Jo deviņdesmit sešus gadus atpakaļ divi jauni un nabadzīgi rakstnieki uzraksta romānu. Tas tiek izdots un minētā gada Zālajā ceturtdienā “Aftenposten” publicē šī darba reklāmu ar nosaukumu “Naktī apzagts Bergenā vilciens”. Tas piesaistīja uzmanību un darbs tika ļoti pārdots. Līdz ar to Lieldienās aizvien tiek lasīti kriminālromāni un televīzijas programmās parādās trilleri un detektīvfilmās. Svētki tradicionāli saistās ar ēšanu un te jāpiemin Zviedru nacionālā bulciņu jeb maizīšu diena, kurā godā tiek celtas kanēļmaizītes un šīs dienas nosaukums ir *Kanēļmaizīšu diena*. Un, protams, Ziemeļvalstu literatūras nedēļai tuvākie svētki ir

Svētās Lūcijas diena par kuras tradīcijām tika sniegta informācija. Nedaudz arī par mūzikas, sporta un citām tradīcijām. Visas no tām vienā vakarā nemaz nav aptveramas.

Svētki tiek svinēti arī Kārenas Blikšenas grāmatas "Likteņa anekdotes", nodaļā "Babetes mielasts", kurā tāpat, kā pie bibliotēkas viesu galda, sastopas sen neredzēti cilvēki, kurus vieno franču saimniecības vadītājas Babetes sagatavotais mielasts un dzērieni. Šo stāstu mums priekšā lasīja Ance Zveja no grāmatu bāzes "Latvijas Grāmata". Ance ir arī mūsu sarunu cikla "Grāmata uz mana galda", kurš domāts pusaudžu vecuma un vecākiem lasītājiem, vadītāja. Grāmatas fragments šķietami aicina gaidīt baltākos un mierīgākos Ziemassvētkus. Paldies Ancei par iedziļināšanos un izjustu fragmenta lasījumu!

Turpinot malkot tēju, kopīgi minējām atbildes uz nu jau gadskārtējo Ziemeļvalstu viktorīnu, kas aptvēra jautājumus par populāriem kinorežisoriem, sportistiem, komponistiem, zinātniekiem un vēsturi. Bet atgriežoties pie Ziemeļvalstu literatūras lūdzām nosaukt tās grāmatas, kurām ir vairākas daļas un turpinājumi. Pirmās, kas ienāca prātā bija "Kristīne Lavransa meita", "Dinas grāmata" un "Meitene ar pūķa tetovējumu". Un, protams, arī šobrīd iznākušie kriminālromāni, kurus "vada" lasītājiem jau zināmi izmeklētāji.

Bija interesanti uzzināt, ko lasījuši vai lasa mūsu pasākuma apmeklētāji. Paldies viņiem par ieinteresētību, līdzdalību un kopīgu Ziemeļvalstu svētku svinēšanu Ulbrokas bibliotēkā.

Pasākuma vizuālais materiāls skatāms foto materiālu apkopojumā - galerijas <https://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas>. Fotogrāfiju autore Ieva Mūrniece. Arī turpmāk - uz lasījumiem gaidīti un literatūras svētkiem radīti!

Vakara vadītāja Ieva Mūrniece, Ulbrokas bibliotēkas bibliogrāfe.
2019. gada 20. novembris